

ZATERDAG
13 MAART
2021

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK
INTREDE

HELVOIRT
Lied

VIERDE ZONDAG IN DE
VEERTIGDAGENTIJD

*De nieuwe dageraad bloeit open
nu we hem bevrijden,
want het licht blijft altijd schijnen
als je de moed maar hebt het te zien,
als je de moed maar hebt het te zijn.*
(Amanda Gorman)

Komende vieringen Open Kerk
indien mogelijk in de Oude Kerk te Helvoirt
in ieder geval als luisterviering via de website

Zaterdag	27 maart	19.00 uur	Palmpasen
Vrijdag	2 april	14.30 uur	Goede Vrijdag
Zaterdag	3 april	19.00 uur	Paaswake

Voor wie de vieringen van Open Kerk in de Oude
Kerk te Helvoirt wil blijven mogelijk maken:
NL80INGB0006232091
t.n.v. Open Kerk Helvoirt
<http://openkerkhelvoirt.nl>

OPEN KERK

HELVOIRT

Antifoon
*Wees hier aanwezig, woord ons gegeven.
Dat ik u horen mag met hart en ziel.*

Refrein:
Wek uw kracht en kom ons bevrijden.

*Woord ons gegeven, God in ons midden,
toekomst en vrede, wees hier aanwezig.
Uw wil geschiede, uw koninkrijk kome.
Zie ons, gedoog ons, laat ons niet vallen.*
Refrein

*Dat wij niet leven, gevangen in leegte.
Dat wij niet vallen, terug in het stof.
Zend uw geest, dat wij worden herschapen.*
Refrein

*Dat wij u horen, dat wij u leven,
mensen voor mensen, alles voor allen.
Dat wij volbrengen uw woord, onze vrede.
Wek uw kracht en kom ons bevrijden.*
Refrein

WELKOM

De weg voert ons door licht en donker.
Licht dat ons warmt, ons wil troosten.
Licht dat zoveel meer is
dan een kaars die brandt,
want licht kan levens redden,
is een baken in de storm van het bestaan.
Licht is de flits waarin je ziet
hoe je verder moet in het donker.

Welkom u allen, bij deze luisterviering
rond het thema 'vervreemding en veerkracht'.
Op afstand en toch diep verbonden met elkaar
in Gods naam.

LIED

Antifoon
*Wees hier aanwezig, woord ons gegeven.
Dat ik u horen mag met hart en ziel.*

Refrein:
Wek uw kracht en kom ons bevrijden.

SCHULD EN VERGEVING

Lied

*Wat ik gewild heb, wat ik gedaan heb.
Wat mij gedaan werd, wat ik misdaan heb.
Wat ongezegd bleef, wat onverzoend bleef.
Wat niet gekend werd, wat ongebruikt bleef.
Al het beschamende neem het van mij
en dat ik dit was en geen ander.
Dit overschot van stof van de aarde
dit was mijn liefde.
Hier ben ik.*

BEZINNING

Vasten is wat onder ligt naar boven halen;
een hard woord in een blijk van liefde vertalen.
Vasten is moedig zorg dragen voor anderen,
en eigen doen en laten serieus bevragen.

Kort orgelspel

Vasten is niet moedeloos berusten
bij wat geen vruchten draagt
maar steeds opnieuw dát opmerken
wat jouw hulp en aandacht vraagt.

Kort orgelspel

Is dit niet het vasten dat ik verkies, zegt God:
je brood delen met de hongerige,
onderdak bieden aan armen zonder huis,
iemand kleden die naakt rondloopt?
je bekommeren om je medemensen?

(Jesaja 58:7)

Kort orgelspel

GEBED

Wis ons het waas uit de ogen
blaas het stof ons van het lijf

verstil de herrie die we schoppen
milder de drukte die we maken

matig de haast die we hebben
en kalmeer het jagen wat we doen

zodat gij in ons verstaanbaar,
onder ons sprekend gehoord wordt

Gij bron en zin van ons leven,
met ons van tijd tot eeuwigheid.

G. Amen, laat het zo zijn.

LIED

*Als alles duister is,
ontsteek dan een lichtend vuur
dat nooit meer dooft,
een vuur dat nooit meer dooft.*

EERSTE LEZING 2 Kronieken 36:14-16

In die dagen hielden de leiders en het volk er allerlei verfoeilijke praktijken op na; 't was om ervan te gruwen. Ze ontheiligden de tempel, lachten om profeten en aan Gods waarschuwingen hadden zij geen boodschap. Dit moest mislopen en dat deed het ook.

De Chaldeeën trokken op, staken de tempel van God in brand en haalden de stadsmuur van Jeruzalem neer. Ook alle herenhuizen werden in brand gestoken en gingen met kostbaarheden en al in vlammen op. De mensen die aan het zwaard ontkomen waren, werden op transport gesteld naar Babylonië, waar ze tientallen jaren lang als slaven dienden, totdat het rijk van Babel in handen viel van Perzië.

LIED

*Als God ons thuisbrengt uit onze ballingschap,
dat zal een droom zijn. (4x)*

*Wij zullen zingen, lachen, gelukkig zijn.
Dan zegt de wereld: 'Hun God doet wonderen.'
Ja, gij doet wonderen, God in ons midden,
gij onze vreugde.*

*Als God ons thuisbrengt uit onze ballingschap,
dat zal een droom zijn.*

*Breng ons dan thuis, keer ons tot leven,
zoals rivieren in de woestijn
die als de regen valt, opnieuw gaan stromen.*

*Wie zaait in droefheid, zal oogsten in vreugde.
Een mens gaat zijn weg en zaait onder tranen.*

*Als God ons thuisbrengt uit onze ballingschap,
dat zal een droom zijn. (2x)*

EVANGELIE

Johannes 3:14-21

De Mensenzoon moet hoog verheven worden, zoals Mozes in de woestijn de slang omhoog geheven heeft, opdat iedereen die gelooft, in hem eeuwig leven heeft. Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. God heeft zijn Zoon niet naar de wereld gestuurd om een oordeel over haar te vellen, maar om de wereld door hem te redden. Over wie in hem gelooft wordt geen oordeel uitgesproken, maar wie niet in hem gelooft, is al veroordeeld, omdat hij niet wilde geloven in de naam van Gods enige Zoon. Dit is het oordeel: het licht kwam in de wereld en de mensen hielden meer van de duisternis dan van het licht, want hun daden waren slecht. Wie kwaad doet, haat het licht; hij schuwt het licht omdat anders zijn daden bekend worden. Maar wie oprecht handelt zoekt het licht op, zodat zichtbaar wordt dat God werkzaam is in alles wat hij doet.

LIED

*Tebe pojem,
tebe blagoslovim,
tebe blagodarim, Gospodi.(2x)
Ie molim ti sja Boshe nasch (3x)
Boshe nasch
molim ti sja Boshe nasch.*

Tot u zingen wij,
u zegenen wij,
u danken wij, Heer,
en wij bidden tot u, onze God

OVERWEGING

*Als het dag wordt vragen we ons af:
wanneer zien we ooit licht in deze eindeloze nacht?
Elk verlies dat we dragen,
is een zee waar we door moeten waden.*

Dit zijn de eerste zinnen van het indrukwekkende en inspirerende gedicht van de 22- jarige, gekleurde dichteres Amanda Gorman, dat zij voordroeg

tijdens de eedaflegging van president Joe Biden. In deze eerste zinnen kun je de wanhoop horen die een mens kan voelen in een donkere periode van zijn leven. Dit kan ook een grote bevolkingsgroep ervaren, zoals het volk van Israël tijdens de Babylonische ballingschap waarover we in de eerste lezing hoorden. In de zesde eeuw voor Christus bevond het volk Israël zich in een heel donkere periode met vele gruwelijkheden. Het grootste deel van de Joden werd verbannen, terwijl de allerarmsten achterbleven om voor de akkers en de wijngaarden te zorgen. Bovendien werd Jeruzalem verwoest evenals de tempel. Er was een zee van verdriet; de mensen treurden en dachten vol heimwee terug aan hun stad Jeruzalem, beroofd als ze waren van hun identiteit, vervreemd en ver van huis.

Maar ondanks alles leefde het volk langzaam weer op en kon het weer geloven in een betere toekomst. Ze gingen hun God niet meer zien als hun eigen nationale God, maar ook als de God van heel de aarde en alle volkeren. Zo zagen zij voor zichzelf een nieuwe rol weggelegd: een licht te zijn voor alle volkeren door een voorbeeld te zijn met een positieve levenshouding en een positieve levenswandel.

In deze jarenlange crisistijd hebben zij zoveel weerbaarheid en veerkracht opgebouwd dat ze op den duur sterker in het leven stonden dan voordat zij werden gedeporteerd. Ook in religieus opzicht hebben zij een hele ontwikkeling doorgemaakt. Sterker dan voorheen zijn ze uitgegroeid tot een volk dat Gods Thora – stapstenen naar een deugdzaam leven – in ere houdt, en sterk gericht raakt op de verwachting van een toekomstig Messiaans rijk van vrede en gerechtigheid.

Een mens kan zich na een traumatische gebeurtenis ook ‘verbannen’ voelen, verdreven, vervreemd. Zo iemand zal de kracht moeten vinden om zich door die zee, soms diep en uitzichtloos, te waden om uiteindelijk weer vaste bodem onder de voeten te voelen, balans te hervinden om weer terug te kunnen keren bij zichzelf, mogelijk met hernieuwde kracht, een nieuwe gezondheid.

Orgelspel

*Ook toen we verdriet hadden,
bleven we groeien;
ook toen we pijn hadden,*

*bleven we hopen;
ook toen we moe waren,
bleven we volharden.*

Ondanks verdriet, pijn en vermoeidheid tóch blijven groeien, hopen en volharden ... Uit deze woorden van de dichteres Amanda Gorman spreekt een enorme kracht, veerkracht en vertrouwen.

In sombere tijden, nu ook in onze coronatijd, groeien er gemakkelijk tegenstellingen tussen mensen. Theoloog Christa Anbeek beantwoordt de vraag wat zij voor krachten in haar persoonlijk leven aanboort in moeilijke periodes. Zij geeft aan dat het een ingewikkelde vraag is omdat haar kleinkind op dat moment ernstig gewond is:

'Er zijn twijfels. Komt dit wel goed, kunnen wij dit aan? Dus we leven bij de dag en proberen écht samen te zijn, elkaar te ondersteunen en stil te worden. Ik vind het hoopgevend om te zien dat er in moeilijke situaties soms ook het beste in mensen naar boven komt en dat er soms een oerkracht loskomt die aangeeft dat we hier met elkaar doorheen komen en een weg zullen vinden. En zo hoop ik dat dit ook voor onze eigen samenleving zal zijn. Dat we ondanks de verschillen en de polemieken – en mensen die dat proberen te voeden – er een heel andere onderstroom zichtbaar en hoorbaar wordt, die zegt dat we diep verbonden zijn met elkaar en samen zorgdragen voor elkaar en heel kwetsbaar leven. Wij zijn als het erop aankomt tot goed samenleven in staat. Liefde, compassie, vriendschap en samenwerken zijn in onze genen verankerd. We zijn in vele opzichten verschillend, maar op een fundamenteeler niveau lijken wij op elkaar. De boog van onze evolutionaire geschiedenis is lang, maar zij buigt naar het goede.'

Laten wij vanuit deze hoop en met ons aandeel verder gaan in deze vastentijd op zoek naar het licht in het vertrouwen dat we kunnen blijven groeien in het goede. Zoals Amanda Gorman haar gedicht afsluit met de woorden:

*De nieuwe dageraad bloeit open
nu we hem bevrijden,
want het licht blijft altijd schijnen
als je de moed maar hebt het te zien,
als je de moed maar hebt het te zijn.*

LIED

*Door de wereld gaat een woord
en het drijft de mensen voort:
'Breek uw tent op, ga op reis,
naar het land, dat ik u wijs.'*

*Here God, wij zijn vervreemden,
door te luist' ren naar uw stem.
Breng ons saam met uw ontheemden,
naar het nieuw Jeruzalem.*

*Menigeen ging zelf op pad,
daar hij thuis geen vrede had.
Eeuwig heimwee spoort hem aan,
laat ook hem het woord verstaan.*

*Here God, wij zijn vervreemden,
door te luist' ren naar uw stem.
Breng ons saam met uw ontheemden,
naar het nieuw Jeruzalem.*

*Door de wereld klinkt een lied,
tegen angsten en verdriet,
tegen onrecht, tegen dwang,
richten pelgrims hun gezang.*

*Here God, wij zijn vervreemden,
door te luist' ren naar uw stem.
Breng ons saam met uw ontheemden,
naar het nieuw Jeruzalem.*

*Door de wereld gaat een woord
en het drijft de mensen voort:
'Breek uw tent op, ga op reis,
naar het land, dat ik u wijs.'*

*Here God, wij zijn vervreemden,
door te luist' ren naar uw stem.
Breng ons saam met uw ontheemden,
naar het nieuw Jeruzalem.*

ONDERBREKING

Orgelspel

GEDACHTENIS

L. Het schijnsel van uw glans over ons bestaan –
de warmte van uw adem door ons heen –
een teken van uw genade in ons leven –
het gloren van uw ochtend in onze nacht –

met elkaar het brood breken, het leven delen -
de beker zoet en zuur samen drinken en
doorgeven tot alles zal zijn voldragen.

Denk aan die pijn hebben, tobben, in 't
ongewisse verkeren en ben dankbaar om hen
die - geen moeite te veel – hen bijstaan.

Bid voor hen die alle lief en leed met ons
deelden en ons zijn ontvallen.

Vanavond rond zijn verjaardag gedenken wij
Jan Goossens (2019). Ook gedenken wij alle
jongeren en ouderen die door besmetting met
het coronavirus gestorven zijn of
zwaargehavend blijven.

Denk ook aan die vergeten heengaan;
door oorlog, ongeluk of geweld omkomen;
van honger of dorst bezwijken;
't op de vlucht afgemat opgeven;
die hulp en moed met de dood bekopen;
zichzelf – waarom toch – het leven benemen.

Er zij licht, vrede, rust.

Kaars ontsteken

JEZUS MESSIAS EN WIJ

- G. *Moge ons voor waar verschijnen
die genoemd wordt Zoon der mensen,
die gezegd wordt: dood maar levend
die gehoopt wordt: mens voor allen.*
- L. Geregeld doorbrak Jezus de geslotenheid
waarin wij onszelf vaak gevangen zetten.
Hij leefde van wat komen gaat,
hij bracht Gods nieuwe wereld op aarde.
Volkomen vol van God was hij,
het geknakte riet zou hij niet breken,
de kwijnende vlam niet doven,
het recht ten slotte laten zegevieren.
- G. *Moge ons verschijnen deze,
niet in droom, in stand van sterren,
niet als spiegelbeeld in water
maar in mensentaal van liefde.*

- L. Steeds was Jezus voor anderen in de weer,
maar ook vaak in gebed verzonken,
op een stille plek of in de bergen,
waar hij nieuwe krachten opdeed,
want bidden maakt anders
en opent ook onze eigen ogen
voor wat ons nu te doen staat.
- G. *In dit mensenbrood gebroken,
levenskansen, recht voor allen.
In het drinken van de beker,
in vergeving en ontferming.*
- L. Van kindsbeen af heette hij Jezus,
'God bevrijdt' is zijn naam en zijn devies.
Nog meer namen zijn hem toegedicht:
Jood in hart en nieren, licht van de wereld,
barmhartige en rechtvaardige,
brood om van te leven, ware wijnstok,
beeld van God, onze wijsheid,
koploper en vredebrenger.
- G. *Moge ons verschijnen deze,
ogenlicht en levensadem,
knecht en koning, lam en herder,
lieve meester woord van God.*
- L. In zijn voetspoor gaan wij verder,
solidair met onze meest nabije naasten
en ook met mensen ver weg,
buiten onze eigen kleine kring.
Geworteld in het lichtvolle Mysterie
dat de bron is van ons bestaan.
In het besef dat God daar woont
waar wij hem binnenlaten,
dat God nergens anders is
dan waar wij zijn.

Bidden wij nu samen met de woorden die hij ons
heeft ingegeven:

ONZE VADER

- G. Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen,
laat uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood
dat wij nodig hebben.

Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven
wie ons iets schuldig is.
En breng ons niet in beproeving,
maar red ons van het kwaad.

GEBEDEN EN LIED

V. Ondanks je verdriet blijven groeien,
ondanks je pijn blijven hopen.
ondanks je vermoeidheid blijven volharden.

G. *Ubi caritas et amor, Deus ibi est.*
Waar vriendschap heerst en liefde, daar is God.

V. Van een leven ten koste van ons milieu
naar een groene wereld
waarin we de aarde koesteren
als ons gemeenschappelijk huis.

G. *Ubi caritas et amor, Deus ibi est.*
Waar vriendschap heerst en liefde, daar is God.

V. Van een wereld waarin leugen,
eigenbelang en polarisatie troef zijn
naar delen, gemeenschapszin en
bewustwording
zonder diversiteit weg te vagen.

G. *Ubi caritas et amor, Deus ibi est.*
Waar vriendschap heerst en liefde, daar is God.

ZEGENWENS

Wij delen met elkaar
een gebroken bestaan dat zich
vandaag hiér morgen dáár laat voelen;
vaak plaatselijk, soms zoals nu wereldwijd.
Zegenen we daarom elkaar met
raad en daad, hart en handen.
En laat je door niets en niemand
ontmoedigen; in Gods naam,
en moge God ons allen zegenen.

LIED

*De Levende zegene en behoede u,
de Levende doe zijn aangezicht over u lichten
en zij u genadig.*

*De Levende verheffe zijn aangezicht over u
en geve u vrede.*

*Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en wees ons genadig.*

*Zegen ons en behoed ons,
doe lichten over ons uw aangezicht
en geef ons vrede.*

*Zegene u de levende en almachtige God.
Vader, Zoon en heilige Geest.
Amen, amen, amen.*

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de Liturgische
Werkgroep van Open Kerk (waarvan nu ook Paul Arts
lid is).

Wees hier aanwezig, t. Huub Oosterhuis, m. Tom
Löwenthal, CD Nooit meer zonder reisgenoot, nummer
1; Welkom, vrij naar Nel van Drie; Wat ik gewild heb, t.
Huub Oosterhuis m. Antoine Oomen; Bezinning, naar
Dymphie van Helvert 10 maart 2018; Gebed, Peer
Verhoeven; Als alles duister is, Taizé; Als God ons
thuisbrengt, t. Huub Oosterhuis m. Bernard Huijbers;
Tebe poiem, Bortnianski; Overweging, Inge Goossens;
Door de wereld gaat een woord, Wim ter Burg / Tom
Overtoom; Gedachtenis, Peer Verhoeven; Jezus Messias
en wij, Wim Weren; Moge ons voor waar verschijnen, t.
Huub Oosterhuis, m. Tom Löwenthal; Onze Vader,
NBV21 (bron: een voorpublicatie); Voorbeden, Inge
Goossens; Ubi caritas et amor, Taizé;;
De Levende zegene u, m. G. Bremer, koor Kathedrale
Cantorij Rotterdam; Afbeelding, Rembrandt, Jeremia
treurt over de verwoesting van Jeruzalem.